

II. Szolgálati utasítás. Általános rész.
Budapest, 1900, Pesti nyomda. 361 p.
Az Utasítások a m. kir. csendőrség számára (1888 és 1898) c. könyv 111-155.
oldalai helyett.

Tartalom.

(a lapszámok a könyv oldalaira és nem a pdf oldalakra vonatkoznak!)

II. Szolgálati utasítás.

A) Általános rész.

I. FEJEZET.

A csendőr hivatására és egyéni kötelmeire vonatkozó szabályok.

1. §. A csendőrség területi illetékessége. Igénybevétel és alkalmazás..... 113
2. §. Érintkezés módja a csendőrség és a polgári hatóságok között 114
3. §. Bánásmód. Csendőr személyét érintő ügyek bejelentése és elintézése.
 Polgári egyének elleni panasz..... 115
4. §. Általános viselkedés szolgálatban s azonkívül 116
5. §. Öltözködés szolgálaton kívül és szolgálatban. Magatartás és fellépés
 szolgálatban. 116
6. §. Tartózkodás a hivatás teljesítéséhez nem tartozó foglalkozástól.
 A pontos köteleességteljesítés jele 117
7. §. A csendőrség nem vesz fel jegyzőkönyvet. Eljárás feljelentések
 esetében 118
8. §. Magatartás szolgálatban. Dohányzás portyázás közben. Szolgálati
 ló kimélése 119
9. §. Mulatóhelyek felkeresése szolgálatban és azonkívül..... 120
10. §. Rosszhírú személyekkel való érintkezés 120
11. §. Erkölcsi hibák kerülése. Eljárás ittás csendőrrel 120
12. §. Magatartás előljárók és fellebbvalók, továbbá polgári hatósági
 személyek irányában. 121
13. §. Személyes jelentkezés és bemutatás előljárók és felebbvalóknál.

Bemutató hatósági főnöknel	122
14. §. Jelentkezés, illetve bemutatkozás minisztereknél és más polgári állású magas személyeknél	122
15. §. Az őrsparancsnok megjelenése a közigazgatási hatóságok főnökeinél, a királyi ügyészségnél és járásbírósnál. Események bejelentése. Csendőr közvetlen igénybevétele	123
16. §. Érintkezési mód polgári egyénnel és ilyenek útbaigazítása	124
17. §. Érintkezés polgári és katonai örközövegekkel.....	124
18. §. Megvesztegethetlenség és igazságszeretet. Ajándék és ingyenellátás elfogadásának tilalma	124
19. §. Titoktartás	125
10. §. Írásbeli bizonyítványok kiállításának tilalma	125
21. §. Becsületsértés, rágalmazás és hamis vád megtorlása	126
21. §. Szolgálat: fellépés. Segélykérés. fegyverbecsület megóvása.....	126
23. §. Szolgálat: fellépéskor használandó szavak és elővigyázat	127
24. §. Helyi és személyi ismeret szerzése	128
25. §. Törvények, rendeletek, szabályrendeletek kiadása az örsöknek. "Függetlék" I., II. és III.	129

II. FEJEZET.

A csendőrség szolgálati teendői.

A) A szolgálati teendők beosztása.

26. §. Szolgálati teendők beosztása. Állomás szolgálati könyvbe bejegyzés	130
---	-----

B) Rendes szolgálati teendők.

27. §. A rendes szolgálati teendők elősorolása	130
28. §. Örskörlet portyázása. Járőrvezető felelőssége.....	134

C) A felhívás vagy megkeresés folytán végzendő szolgálati teendők.

29. §. Felhívás vagy megkeresés folytán végzendő szolgálati teendők kivitele és bejelentése	135
30. §. Járőr közvetlen igénybevétele bírósági és más hatósági személyek	

által	137
31. §. Segédlet polgári tisztviselő mellett. Karhatalmi “Utasítás”	137
32. §. Segédlet adóvégrehajtásnál	138
33. §. Segédlet jövedéki törvényeknek végrehajtásánál	138

D) Különleges eljárási és magatartási szabályok.

34. §. “Elfogás” és “elővezetés”	139
35. §. Az elfogás fogatosítása.....	139
36. §. Bilincs alkalmazhatása	140
37. §. Az “elővezetés” fogatosítása	141
38. §. Óvatosság a személyazonosságra nézve. A tévesen vagy csak a kilételem nem igazolása miatt elfogott vagy elővezetés végett őrizet alá vett egyén szabadon bocsájtása	142
39. §. Eljárás közszolgálatban vagy magánvállalatnál alkalmazottak elfogásánál vagy elővezetésénél	143
40. §. Nem szállítható egyén elfogása vagy elővezetése	144
41. §. Felhívás folytán eszközrendő elfogadás vagy elővezetésnél követendő eljárás. Átadás. Igazolás	144
42. §. A csendőrség által felhívás nélkül elfogottaknak vagy elővezetendőknek átadása	145
43. §. Az elfogottaknak vagy elővezetendőknek, valamint a járőrnek kikérdezése az őrsparancsnok által.	146
44. §. Az elfogott vagy elővezetendő egyén meddig tartható és hol tartandó a csendőrség őrizetében	149
45. §. A.z elfogott vagy elővezetett egyénnek a polgári hatóságnál kihallgatása, illetve kikérdezése a csendőrség részéről tapasztalt bánásmód felől; és esetleges orvosi megvizsgálása	150
46. §. A csendőrség feladata törvénysértések megakadályozása tekintetében. Elővigyázat.....	152
47. §. Óvatosság. Figyelő állás. Gyors elhatározás és fellépés.....	153
48. §. A portyázás előirt irányának megváltoztatása. Aggályos területek gyakoribb átportyázása.....	154
49. §. Minden veszélyes jelenségnek megfigyelése és a fenyegetettek	

figyelmeztetése	155
50. §. Elemi csapás vagy más szerencsétlenség által fenyegetettek figyelmeztetése és segélynyújtás.....	156
51. §. Gyanus helyiségek megfigyelése. Gyanus egyének igazolványainak megvizsgálása	156
52. §. A járőrök megismertető jelzései.....	157
53. §. Munkások felügyelése.....	158
54. §. Vásárok, bucsuk, stb. felügyelése. Kicsinyes beavatkozás kerülése. Tömegek szétesztatása.....	158
55. §. Talált holttesttel követendő eljárás.....	159
56. §. Eljárás véres fegyver, gyilkoló és másféle eszközök feltalálása esetén. Egyéb talált tárgyak beszoigáltatása	161
57. §. Tüzesetnél az oltás, mentés és biztosítás körüli eljárás	162
58. §. Tüzeset nyomozásánál követendő eljárás.....	162
59. §. Eljárás vizáradás idején.....	163
60. §. Közutak, terek felügyelése. Utrendészeti szabályok betartásának ellenőrzése.....	164
61. §. Felügyelet nélkül talált vagy eltévedt gyermekek stb. biztonságba helyezése; állatkínzás megakadályozása.....	165
62. §. Az erdő-, a vadászati, a fegyver- és vadászati adóra. a mezőgazdasági, erdőgazdasági és más munkásokra vonatkozó stb. törvények betartásának ellenőrzése.....	165
63. §. Helyi rendészeti és a községi előljároságok rendőri hatásköréhez tartozó ügyekbe való beavatkozás.....	166
64. §. A fegyverhasználati jog általában.....	167
65. §. A fegyverhasználati jog részletesebb körülírása	169
66. §. A csendőrségi szervezeti utasítás 11. §-ának magyarázata	171
67. §. Erélyesség fegyverhasználat alkalmával.....	177
68. §. Eljárás nagyobb embertömegek által okozott veszélyes rendzavarás esetében	177

III. FEJEZET.

A fogoly-örkiséret, fogoly-örizet és toloncz-kiséret szabályozása.

69. §. Fogoly és fegyencz örkiséret, az átvételnél való eljárás	179
70. §. Felügyelet a fogolyra örkiséret közben	180
71. §. Fogolykiséret vasuton vagy gőzhajón	181
72. §. Örkisérendő foglyok megbilincselése	182
73. §. Több fogoly kísérése.....	182
74. §. Eljárás meneteképtelen fogolylyal	182
75. §. Fogolykiséret közben orvosi segélynyújtás és elhelyezés	182
76. §. Örkiséret segélykérése	183
77. §. Fogolykiséret a legközelebbi őrsig, vagy valamely hatóságig. A fogoly-átadás módja	183
78. §. Fogoly holmijának felügyelése és a hatóság által kiszolgáltatott tárgyak átadása	184
79. §. A csendőrség által letartóztatott foglyok kísérése	185
80. §. Foglyok őrzése	185
81. §. Toloncz- szállitmány kísérése	186

IV. FEJEZET.

Bűnügyi nyomozás és nyomozó cselekmények teljesítése.

A) Területi hatáskör nyomozó cselekmények teljesítésére.

82. §. A csendőrség illetékessége bűnügyi nyomozásokra egyáltalában.....	187
83. §. Nyomozó cselekmények teljesítése a rendezett tanácsú városok bel- és külterületén	187
84. §. Eljárási illetékesség rendezett tanácsú városok területén	188
85. §. Csendőrség igénybevétele segédletül a városi és községi rendőri hatóságok által	189
86. §. Nyomozás és nyomozó cselekmények teljesítése a nagy- és kisközségek bel- és külterületén	189
87. §. A községi előljáróság büntetendő cselekményeket a csendőrséggel közölni tartozik	190
88. §. A községi előljáróság közreműködése a csendőrség által teljesítendő	

nyomozó cselekményeknél	190
89. §. Csendőrség eljárása a fő- és székváros, a törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városok, valamint idegen szolgabírói járás területén	191
90. §. Nyomozócselekmény teljesítése ugyanezen területeken.....	192

B) Igazságügyi hatóságok, rendőri hatóságok és közegek és a csendőrség nyomozó közegei.

91. §. Igazságügyi hatóságok, melyek a csendőrséget nyomozás, vagy egyes nyomozó cselekmény teljesítésére felhívhatják, illetőleg megkereshetik....	194
92. §. Rendőri hatóságok és rendőri közegek	195
93. §. A főszolgabíró nyomozó cselekményekre irányuló felhívásának teljesítése	196
94. §. Nyomozó cselekmények teljesítése más rendőri hatóságok megkeresésére...	197
95. §. A felhívás vagy megkeresésben kívánttal összefüggésben levő nyomozó cselekmények teljesítése és a felhívás vagy megkeresés áttétele az illetékes hatósághoz vagy csendőrőrsparancsnoksághoz.....	197
96. §. A csendőrségnek nyomozó közegei	198

C) A. nyomozás teljesítése.

97. §. Nyomozó cselekmények teljesítése hivatalból üldözendő bűncselekmények esetén	198
98. §. Teendők magánindítványi bűncselekmény esetén.....	198
99. §. Teendők, ha a magánindítvány elkésetten terjesztett elő.....	200
100. §. Eljárás, ha a terhelt ismeretlen, vagy távol van, illetőleg szökevény.....	200
101. §. Feljelentés és magánindítvány elfogadása és eljárás azok alapján.....	200
102. §. Bűncselekmények feljelentése az őrs által	201
103. §. A “Jelentés”, “Értesítés” vagy “Tényvázlat” miként szerkesztendő és állítandó ki	203
104. §. Nyomozás folytatása a feljelentés után	204
105. §. Utbaigazítás kérése a nyomozásnak miként teljesítése tekintetében	204

D) A nyomozás teljesítésénél szem előtt tartandó általános szabályok.

106. §. A nyomozás részrehajlatlansága	204
107. §. A nyomozás határai és gyorsasága	205

E) A járőr által teljesítendő nyomozásnál rendszerint követendő eljárás.

108. §. Teendők, ha a járőr bűncselekmények elkövetéséről értesül	205
109. §. A bűncselekmény nyomainak biztosítása	206
110. §. A tett színhelyén talált állapotnak, illetőleg a bűncselekmény nyomainak feljegyzése.....	206
111. §. A terheltnek és a tanuknak kikérdezése	207
112. §. A terhelt kikérdezésénél szem előtt tartandó szabályok	207
113. §. A tanuk kikérdezésnél szem előtt tartandó szabályok	209
114. §. Oly nyomozó cselekmények iránti intézkedés, melyeknek foganatosítására a csendőrség hatósági rendelkezés nélkül jogosítva nincsen	210
115. §. A járőr további kötelességei a nyomozás körül	211

F) A járőr által csak kivételesen, illetőleg csak bizonyos korlátok közt foganatosítható nyomozó cselekmények .

116. §. A járőr által feljesítendő nyomozó cselekmények igen siürgős esetekben.....	212
117. §. Elfogás, elővezetés.....	213
118. §. Az őrsparancsnok elé állított egyének szabadon bocsájtása, vagy az illetékes hatóság elé vezetése	217
119. §. Teendők ha valakit magán egyén ad itt a járőrnek	217
120. §. Házkutatás	218
121. §. A házkutatás önálló megtartásának feltételei	219
122. §. Terhelt ruháinak és tárgyainak átvizsgálása	220
123. §. Házkutatás és átvizsgálás foganatosításánál szem előtt tartandó szabályok	221
124. §. A házkutatásról és átvizsgálásról az igazságügyi hatóságnál teendő jelentés.....	223
125. §. Tárgyak őrizet alá vétele.....	223

126. §. Elkobzás alá eső tárgyak megjelölése	224
127. §. Nyomtatványokat, leveleket, táviratokat és egyéb postai stb. küldeményeket a csendőrség nem foglalhat le	224
128. §. A csendőrség iralokat ne vizsgáljon át	225
129. §. Másnak szóló levél, távirat vagy egyéb postai küldemény fel nem bontható.....	225

G) Egyes bűncselekményekre vonatkozó szabályok.

130. §. Feljelentés gyanus halálesetről vagy ismeretlen egyén holttestének találásáról.....	226
131. §. Pénz-, közhitelpapír- vagy bélyeg-hamisítás felderítése	226
132. §. Gyujtogatás, illetőleg tüzvészokozás esetén kiderítendő körülmények.....	226
133. §. Eljárás az emberek életét, testi épségét vagy vagyonát veszélyeztető más bűncselekmény esetén.	227
134. §. Magzatelhajtás vagy gyermekölés gyanuja esetén puhatolandó körülmények	227
135. §. Eljárás nyomtatvány vagy képes ábrázolat által elkövetett bűncselekmény esetén.	228

H) A nyomozó eljárásra, annak befejezésére és újrafelvételére vonatkozó további rendelkezések.

136. §. Házkutatás, személymotosás vagy lefoglalás foganatosítása az arra jogoított hatóságnak felhívására vagy megkeresésére	229
137. §. A csendőrség felszólalást vagy panaszt nem fogadhat el	229
138. §. Jegyzőkönyv felvételének tilalma; írásbeli feljegyzések.....	230
139. §. Járőr jelentése a nyomozásról	230
140. §. Őrsparancsnok jelentése a nyomozásról	230
141. §. A nyomozás befejezése és abbanhagyása	231
142. §. A nyomozás abbanhagyása	231
143. §. A nyomozás újrafelvétele	231
144. §. Megszüntetett nyomozás után, vagy befejezett bűnügyben a csendőrség mikor jogosult nyomozást újból folyamatba tenni.....	232
145. §. Eljárás az elítélt javára való újrafelvételnek indítványozása esetében.....	233

I) Különleges határozmányok.

146. §. Területenkivülség és konzuli személyes mentesség	233
147. §. Mentelmi jog	234
148. §. A csendőrség. illetve rendőrség egyénei által elkövetett bűncselekmény esetében kölcsönösen követendő eljárás	234

V. FEJEZET.

Az őrskörlet és a határátlépés, valamint a határszéli szolgálat szabályozása.

149. §. Őrskörlet és csendőr-kerületi terület átlépése.	236
150. §. Horvát-Szlavonországok területére való átlépés és viszont.....	236
151. §. Üldözések a monarchia másik államának határán túl	237
152. §. Az államhatár átlépése más esetekben	238
153. §. Határszéli szolgálat.....	239

VI. FEJEZET.

A katonai hatóságokhoz való viszony, az azokkal való érintkezés, a katonai egyénekek, valamint a sorozás elől megszököttekkel szemben való eljárás.

154. §. A csendőrség viszonya a katonai hatóságokhoz.	241
155. §. A csendőrség érintkezésének módja katonai parancsnokságokkal szemben	242
156. §. Nyomozó cselekmények katonai egyének ellen	243
157. §. Katonai egyének elfogása	244
158. §. Elfogott katonai egyéneknek a katonai hatósághoz átadása	245
159. §. Nyomozó cselekmények katonai épületekben	246
160. §. Katonai egyének tanúként való kikérdezése	246
161. §. Katona és honvédlegénységi egyének igazolványainak ellenőrzése.....	247
162. §. Szökésben vagy önkényű eltávozásban gyanús katona, vagy honvédlegénységi egyénekekkel szemben való eljárás	248
163. §. Sorozás elől megszököttek előállítására	251

Függelék.

I. rész.

A) Büntető határozatokat tartalmazó egyéb törvények felsorolása.....	255
B) Csak magán-indítványra üldözhető bűncselekmények felsorolása.....	260
C) A »magán-indítványra jogosult« (B. P. 13. §. 9-ik bekezdés) meghatározása....	265
D) Indítványozási határidő	267

II. rész.

Táblázatos kimutatás a büntettekről, vétségekről és kihágásokról és az ezekre nézve büntető hatáskörrel felruházott bíróságok, illetve hatóságokról	269
---	-----

III. rész.

A bűnvádi perrendtartásban (B. P.-ban) használt megjelölések magyarázata és ugyanott foglalt egyes rendelkezések ismertetése.

A) A B. P.-ban használt hivatalos elnevezések	343
B) A főmagánvád esetei	344
C) A B. P.-nak a bírói és ügyészségi illetékességre vonatkozó egyes rendelkezései.	345
D) Területenkívüliség és consuli személyes mentesség, valamint mentelmi jog....	346

IV. rész.

Minták.

I. minta: Tényvázlat	351
II. minta: Nyilatkozat	353

A könyv a magyarországi *Hadtörténeti Intézet és Múzeum* könyvtárának gyűjteményébe tartozik (Sz 1744).

A digitalizálás az intézmény főigazgatójának engedélyével és azon cél támogatásával történt, hogy a *Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség* és a *Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság* közös erőfeszítésével a Magyar Királyi Csendőrség (1881-1945) hányattatott sorsú korabeli szakirodalma digitalizálva interneten elérhetővé váljék. Közös célunk az, hogy a M. Kir. Csendőrség politikai felhangoktól mentes megismertetése által hozzájáruljunk ezen nemzeti rendvédelem-történeti örökségünk gazdag tapasztalatainak felhasználásához a közbiztonság és nemzetünk fejlődésének elősegítése érdekében.

This book belongs to the library of the *Hungarian Military Institute and Museum*, and it was copied and posted on the Internet with their permission to the *MKCsBK* and the *Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság*. Their mutual goal is to facilitate the exposure of the objective truth, free of political agenda, regarding the Hungarian Royal Gendarmerie (Magyar Királyi Csendőrség) in the hope of making this valuable national heritage useful for the protection of person and property of the rural areas, so necessary for peace and progress.